

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет Обліку та аудиту

Кафедра обліку у виробничій сфері

Міждисциплінарна курсова робота з бухгалтерського обліку

на тему:

**«Методика та організація обліку матеріальних ресурсів та
аналіз їх використання»**

Виконала:

студентка 5 курсу, ОПДм-11 групи

напряму підготовки:

облік та аудит у промисловості

Малявська Л.В.

Керівник:

Богуцька Л.Т.

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціал)

Тернопіль 2016

Зміст

Вступ.....	5
1. Визначення поняття «матеріальні ресурси» і їх характеристика.....	7
2. Документування обліку матеріальних ресурсів.....	16
3. Організація синтетичного та аналітичного обліку матеріальних ресурсів.....	25
4. Основні методи і напрями аналізу та стану використання матеріальних ресурсів підприємства.....	36
Висновки.....	41
Список використаних джерел.....	43
Додатки.....	46

Вступ

Актуальність теми. Основним завданням діяльності будь-якого підприємства є оптимізація його виробничої програми, що дозволяє збільшити прибуток або досягти очікуваних соціальних ефектів. Перехід до ринкових відносин вимагає від підприємств нових підходів до управління господарською діяльністю. В зв'язку з цим потреба в удосконаленні існуючих і запровадженні принципово нових підходів до управління матеріальними сировинними ресурсами, які є одним з основних компонентів виробничого процесу у промислових підприємств. Важливу роль у підвищенні ефективності їх використання на підприємстві відіграє, насамперед, правильна організація бухгалтерського обліку та аналізу як джерела інформації для прийняття управлінських рішень.

Процес реформування вітчизняної системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів зумовив суттєві зміни в організації та методології обліку матеріальних ресурсів. Підприємства отримали значні можливості у виборі облікової політики щодо цього об'єкта. Але для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна більша аналітичність та оперативність облікової інформації про матеріальні сировинні ресурси.

Метою курсової роботи є дослідження обліку матеріальних ресурсів підприємства.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні завдання:

- вивчити облік матеріальних ресурсів на сучасному етапі;
- розкрити суть методики бухгалтерського обліку матеріальних ресурсів;
- розглянути основні напрями аналізу та стану використання матеріальних ресурсів підприємства.

Для того, щоб вивчити облік матеріальних ресурсів розглянемо наступні питання:

- зміст та характеристика матеріальних ресурсів;
- документування обліку матеріальних ресурсів;

- організація синтетичного та аналітичного обліку матеріальних ресурсів;
- основні методи і напрями аналізу використання матеріальних ресурсів підприємства.

Предметом дослідження виступає облік матеріальних ресурсів та аналіз результатів їх використання, зокрема їх надходження, використання та вибуття в процесі виробництва.

1. Визначення поняття «матеріальні ресурси» і їх характеристика.

Матеріальні ресурси є складовою частиною оборотних активів (зокрема, запасів) підприємства. Тому, доцільно розглянути більш детально зміст понять активів та запасів.

Відповідно до п. НП(С)БО 1 („Загальні вимоги до фінансової звітності”), активи - це ресурси, які контролюються підприємством внаслідок минулих подій, використання яких, як очікується, зумовить отримання економічних вигод у майбутньому [10].

Запаси визнаються активом, коли виконуються такі умови: якщо є ймовірність одержання економічної вигоди в майбутньому періоді від використання цього запасу (майбутня вигода, втілена в актив, є потенціалом, який може сприяти надходженню грошових коштів або їх еквівалентів на підприємство) і, якщо їх вартість може бути достовірно оцінена. Якщо ж одна з наведених вимог не виконується, то такі запаси не будуть відображатись у балансі підприємства, а будуть відображені у складі витрат періоду.

Отже, не всі матеріальні цінності можуть визнаватись активами, відповідно не можуть обліковуватися у складі запасів і бути віднесеними до активів при складанні балансу.

Згідно з п. П(С)БО 9, запаси - це активи, які:

- підприємство зберігає для подальшого продажу за умов операційної діяльності;
- перебувають у процесі виробництва для подальшого продажу продукту виробництва;
- підприємство зберігає для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг [13].

Виробничі запаси промислового підприємства в залежності від їх призначення поділяються на такі групи: сировина та матеріали; паливо; тара й тарні матеріали; будівельні матеріали; запасні частини; напівфабрикати та комплектуючі вироби; інші матеріали.

Поняття «матеріальні ресурси» можна розглядати у двох аспектах.

У вузькому розумінні матеріальні ресурси виступають, як предмети праці (продукція обробної промисловості), з яких виготовляють кінцеву продукцію.

У більш ширшому значенні матеріальні ресурси розглядають, як запаси, які зберігають для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

На підставі аналізу літератури можна виділити основні визначення науковців щодо поняття «матеріальні ресурси» (Рис.1.1):

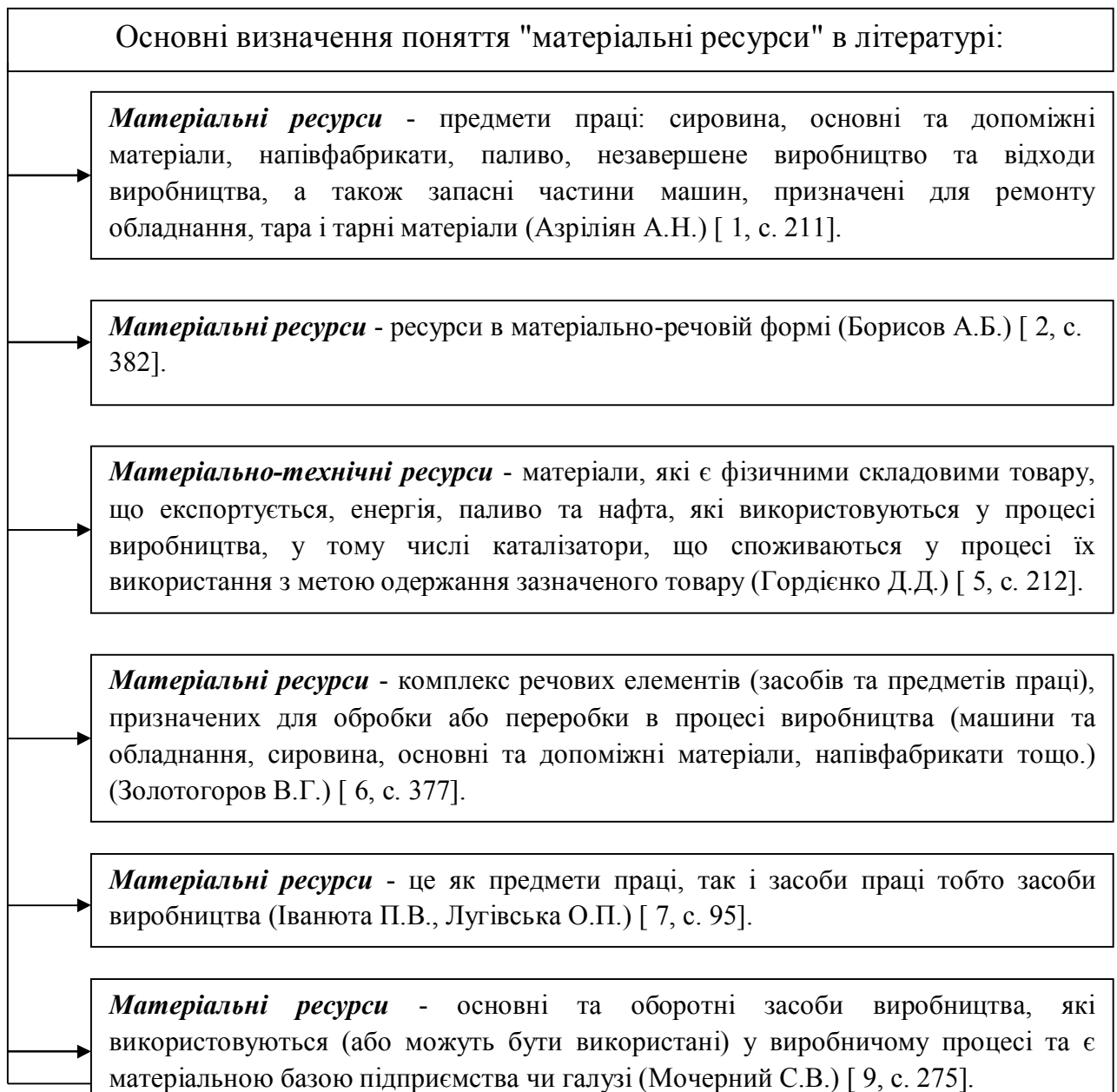

Рис.1.1 Основні визначення поняття «матеріальні ресурси» в економічній літературі

В цілому, у сучасній економічній літературі можна виділити декілька основних підходів до визначення складу матеріальних ресурсів.

У першому випадку йдеться тільки про предмети праці. Однак, до сукупних матеріальних ресурсів підприємства включають не лише матеріали, паливо, запасні частини, комплектуючі вироби, тару і тарні матеріали та ін., а й основні засоби, малоцінні та швидкозношувані предмети, матеріальні витрати в незавершеному виробництві, напівфабрикати власного виробництва, готову продукцію. Усі вони беруть участь у кругообігу засобів і складають його матеріальну основу.

Що ж до другого випадку, то маються на увазі предмети праці і та частина основних засобів, яка віднесена у групу МШП. Такий підхід розширює поняття, але і тут розглядається тільки визначена частина матеріальних ресурсів, тому що залишаються за межею не менш важливі її групи - засоби праці, матеріальні витрати в незавершеному виробництві, напівфабрикати власного виробництва, готова продукція.

У третьому випадку до матеріальних ресурсів відносять і засоби праці, і предмети праці, але не відносять до них матеріальні витрати в незавершеному виробництві, напівфабрикати та готову продукцію, яка має, як і матеріали, натурально-уречевлену та вартісну форми.

У четвертому випадку під поняттям «матеріальні ресурси» розуміють предмети праці, напівфабрикати власного виробництва, незавершене виробництво, а також готову продукцію.

В окремих випадках до категорії матеріальних ресурсів відносять усі елементи засобів виробництва і предметів споживання - це засоби виробництва і готову продукцію, виробничі запаси, незавершене виробництво, готову продукцію, засоби і предмети праці.

Класифікація матеріальних ресурсів на промисловому підприємстві може здійснюватися за такими критеріями:

- за способом використання та призначенням;

- за роллю у виробничому процесі;
- за місцезнаходженням;
- за технічними ознаками [21].

Класифікація матеріальних ресурсів за способом використання і призначенням є основою побудови плану рахунків бухгалтерського обліку, а класифікація за місцезнаходженням і технічними ознаками матеріалів застосовується для організації їх аналітичного обліку (зокрема, в розрізі основних і допоміжних матеріалів та найменувань, сортів, марок тощо) [3]. Загальну схему класифікації запасів наведено на рисунку 1.2.

Рис.1.2 Схема класифікації запасів підприємства

За способом використання матеріальні ресурси поділяються на дві групи:

1. матеріальні ресурси, котрі повністю споживаються в одному виробничому циклі або ж при використанні для адміністративних потреб (виробничі запаси);
2. матеріальні ресурси, котрі сприяють виготовленню готової продукції. На відміну від виробничих запасів, вони не входять до маси або хімічного складу готової продукції, не підлягають переробці на підприємстві, і споживаються протягом кількох виробничих циклів. До таких матеріальних ресурсів належать МШП [11].

Виробничими запасами називають придбані або самостійно виготовлені запаси, які призначені для споживання під час виробництва готової продукції, виконання робіт та надання послуг, обслуговування процесу виробництва і управління підприємством (котрі споживаються одноразово у одному виробничому циклі або при використанні для адміністративних потреб). Виробничі запаси промислового підприємства в залежності від їх призначення поділяють на такі групи (Рис.1.3):

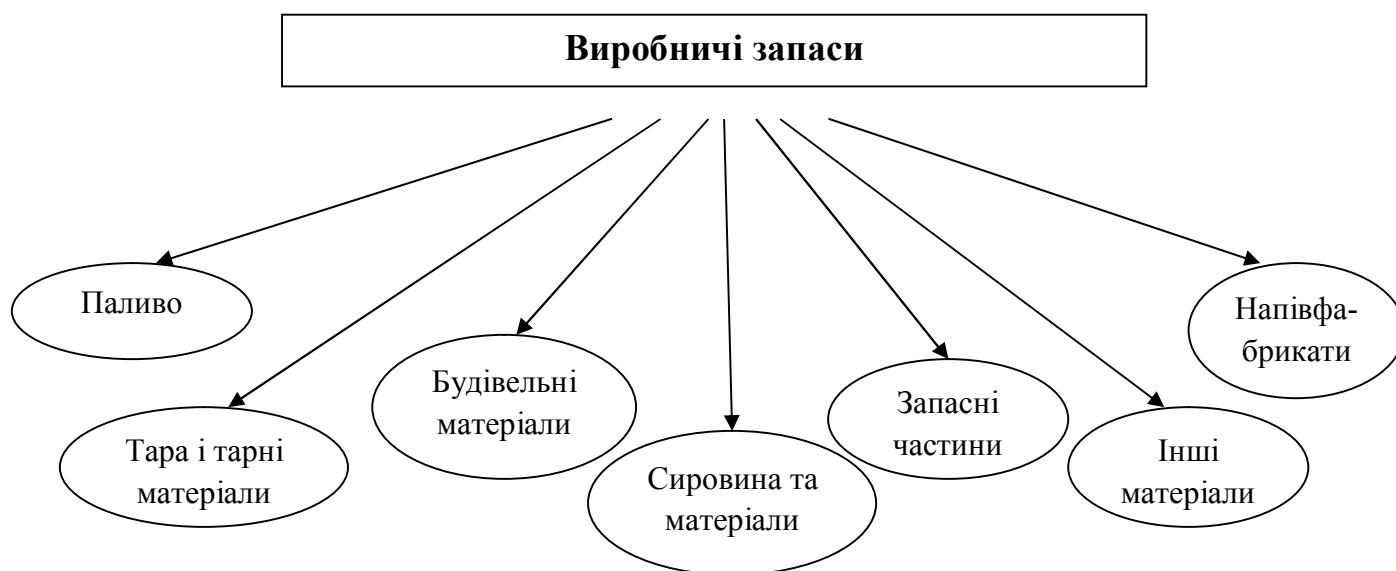

Рис.1.3 Поділ виробничих запасів на підприємстві

Сировина та матеріали - це є предмети праці, які відносяться до складу продукції, що виробляється, або ж є необхідними компонентами при її кінцевому виготовленні. Вони створюють матеріальну (речовинну) основу продукції.

Паливо є предметом праці, що призначений для виробництва тепла і енергії. Паливо поділяють відповідно на технологічне (тобто, призначене для потреб виробництва), моторне (використовується для експлуатації транспортних засобів підприємства) і господарське (необхідне для опалення будівель).

Тара й тарні матеріали – це предмети, які використовуються для пакування, транспортування, зберігання матеріалів, готової продукції, товарів тощо. Зокрема, до тари відносяться мішки, ящики, коробки, пакувальний папір та інші види тари (крім тари, яка використовується як господарський інвентар), а також матеріали й деталі, які використовують для виготовлення тари та її ремонту (деталі для складання ящиків, бочкова клепка тощо).

До будівельних матеріалів відносять: матеріали, конструкції і деталі та інші матеріальні цінності, які призначені для виконання будівельно-монтажних та ремонтних робіт, виготовлення будівельних деталей і конструкцій.

Запасні частини – це є матеріали (зокрема, готові деталі, вузли, агрегати), які використовуються для ремонтів, заміни зношених частин машин, обладнання, транспортних засобів, інструменту, а також автомобільні шини у запасі та обороті (за винятком тих, що на колесах та в запасі при автомобілі - вони входять до інвентарної вартості автомобіля).

До напівфабрикатів та комплектуючих виробів відносять сировину і матеріали, які пройшли певні стадії обробки, але ще не є готовою продукцією.

Що ж до напівфабрикатів власного виробництва, то вони становлять особливу групу матеріалів, адже, їх можна віднести і до незавершеного виробництва (оскільки, вони не пройшли всіх стадій обробки і не є готовою продукцією), і до виробничих запасів (у випадку використання їх для виробництва продукції),

і до готової продукції (у випадку їх продажу). Тому їх належність до виробничих запасів є умовною і їх слід виділити у окрему групу матеріалів.

Інші матеріали – це матеріали, що не увійшли до усіх попередніх груп виробничих запасів. До них належать відходи виробництва (обрубка, обрізка, стружка, зношені шини тощо), невиправний брак, матеріальні цінності, одержані від ліквідації основних засобів, які не можуть бути використані як матеріали, бланки суворого обліку тощо [8].

Загальну схему класифікації матеріальних ресурсів на підприємстві за способом використання та призначенням показано на рисунку 1.4.

Рис. 1.4 Класифікація матеріальних ресурсів за способом використання та призначенням

За місцезнаходженням матеріали поділяють на такі групи:

1. матеріали, які знаходяться на підприємстві (на складах, у коморах цехів і т.п.); матеріально відповідальною особою за їх збереження є комірник, завідуючий складом;
2. матеріали, які знаходяться в дорозі (наприклад, матеріали, котрі були відвантажені постачальником, але які ще не були оприбутковані на склад підприємства – одержувача, і знаходяться поза його межами); матеріально відповідальною особою в даному випадку є водій, експедитор;
3. матеріали, що належать підприємству, але зберігаються у сторонньої організації – це матеріали, передані на переробку стороннім організаціям, які надалі включаються до складу собівартості виготовлених з них виробів, а також матеріали, передані іншим підприємствам на відповідальне зберігання. Відповідальність за їх наявність та збереження несе підприємство, яке взяло матеріали на переробку або на відповідальне зберігання [7].

Важливою умовою правильної організації аналітичної інформації про використання матеріальних ресурсів є здійснення їх класифікації за технічними ознаками, тобто поділ на однорідні групи та підгрупи за видами, сортами, марками, типами, розмірами тощо. Така класифікація здійснюється підприємством самостійно і оформляється розробкою номенклатури-цінника. Кожному найменуванню (виду) та однорідній групі матеріалів присвоюється коротке числове позначення (код) – номенклатурний номер. Це сприяє швидкому їх пошуку на складі, дозволяє уникати помилок при документуванні операцій з руху матеріалів і є обов'язковою умовою при автоматизованій обробці даних інформації про наявність, надходження та витрачання матеріалів. Необхідною умовою здійснення класифікації матеріалів за технічними ознаками та їх кодування є співпадання перших цифр

номенклатурного номера з номером синтетичного рахунку та субрахунку обліку матеріалів.

2. Документування обліку матеріальних ресурсів.

Суцільна та безперервна реєстрація у документах даних про всі господарські операції, що здійснюються, є важливим аспектом облікової діяльності, що забезпечує відображення руху запасів на підприємстві.

Значну роль при цьому відіграє принцип превалювання сутності над формою, який передбачає, що всі господарські операції, пов'язані з наявністю та рухом запасів, обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми.

Відповідальність за забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій стосовно виробничих запасів у первинних документах, збереження оброблених документів протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством) відповідно до законодавства та установчих документів.

Документальне оформлення надходження матеріальних, сировинних і паливних ресурсів, їх наявності та витрачання є досить складним процесом, адже структура документообігу повинна бути такою, щоб забезпечувати вчасне надходження необхідної інформації як для обліку, так і для контролю та оперативного управління рухом виробничих запасів.

Основні первинні документи, якими оформлюються операції з руху виробничих запасів, наведені в таблиці 2.1 [16].

Матеріали, що надходять на склад, ретельно перевіряються, встановлюють відповідність їх якості, кількості, асортименту, умовам поставок і супровідним документам. Якщо не виявлено розходжень, матеріали приймають. Можливі два варіанти оформлення приходу: безпосередньо на документі постачальника або шляхом виписування прибуткового ордеру.

Первинні документи оформлення операцій з руху виробничих запасів

№ форми	Назва форми
М-1	Журнал обліку вантажів, що надійшли
М-3	Журнал реєстрації довіреностей
М-4	Прибутковий ордер
М-7	Акт приймання матеріалів
М-8	Лімітно-забірна картка (на одне найменування матеріалу)
М-9	Лімітно-забірна картка (для багаторазового відпуску 2-5 найменувань)
М-10	Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів
М-11	Накладна вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів
М-12	Картка складського обліку матеріалів
М-13	Реєстр приймання-здачі документів
М-14	Відомість обліку залишків матеріалів на складі
М-15	Акт про приймання устаткування
М-15а	Акт приймання-передачі устаткування до монтажу
М-16	Матеріальний ярлик
М-17	Акт про виявлені дефекти устаткування
М-18	Сигнальна довідка про відхилення фактичного залишку матеріалів від встановлених норм запасу
М-19	Матеріальний звіт
М-20	Накладна на відпуск товарно-матеріальних цінностей (сувора звітність)
М-21	Інвентаризаційний опис
М-22	Акт на списання матеріалів відкритого зберігання
М-23	Акт про витрату давальницьких матеріалів
М-26	Картка обліку устаткування для установлення
М-28	Лімітно-забірна картка (для будівельних організацій)
М-28а	Лімітно-забірна картка
М-2	Доручення

Прибуткові ордери використовуються для кількісно-сумового обліку матеріалів, що надходять від постачальників або з переробки. На матеріальні

цінності, які надходять від підзвітної особи, також складаються прибуткові ордери на рахунках, доданих до авансового звіту підзвітної особи, проставляється відмітка завідуючого складом з посиланням на номер прибуткового ордера. На масові однорідні матеріали, які надходять від одного й того ж постачальника кілька разів на протязі дня, допускається складання прибуткових ордерів в цілому за день. При цьому на кожне приймання матеріалів на протязі дня робляться відповідні записи на звороті ордеру, які в кінці дня перераховуються та загальним підсумком заносяться в прибутковий ордер.

У випадках, коли є розбіжності кількості та якості з даними супроводжуючих документів постачальника, а також для матеріалів, що надійшли без платіжних документів, складають Акт про приймання матеріалів. Акт складається комісією, яка призначається керівником підприємства і до якої входять завідуючий складом, представник відділу постачання, представник іншої незацікавленої організації. Акт складається у двох примірниках. Цей Акт є підставою для оприбуткування бухгалтерією фактично прийнятих матеріалів. Прибутковий ордер при цьому не заповнюється.

Запаси, що надійшли від постачальника автомобільним транспортом, оприбутковуються на склад на підставі товарно-транспортної накладної, одержаної у вантажовідправника. У випадках, якщо матеріальні цінності, надходять в одній одиниці виміру (за вагою), а витрачаються в іншій (за рахунком), то його оприбуткування зберігання і відпуск необхідно відобразити у всіх документах у двох одиницях виміру.

Для одержання матеріалів від однорідного постачальника покупець повинен видати експедитору Доручення (форма М-2), зареєстроване в журналі реєстрації доручень. На підприємстві повинен бути налагоджений суворий контроль за своєчасним оприбуткуванням матеріалів та поверненням невикористаних доручень. При дрібних купівлях матеріалів готівкою підзвітна особа зобов'язана здати матеріали на склад, а комірник на рахунку

постачальника повинен поставити відмітку про дату, номер прибуткового ордера і підпис.

Необхідно щоденно перевіряти надходження матеріалів на склад відповідно до рахунків-фактури (форма №868) і контролювати своєчасність їх оплати. За умови тривалої відсутності й перебування в дорозі матеріальних цінностей потрібно вживати заходів до розшуку вантажу. Контроль за своєчасним надходженням матеріалів здійснюється відділом постачання і бухгалтерією, а вживання оперативних заходів щодо розшуку вантажу покладається на відділ постачання, менеджера, тощо. На практиці трапляються випадки, коли виробничі запаси надходять на склад без рахунків-фактур постачальників. Такі поставки називаються невідфактурованими. Бухгалтерія повинна організувати окремий облік розрахунків за ці матеріали і вжити заходів до своєчасного одержання рахунків від постачальників. У разі надходження вантажу на склад без документів, відділ постачання видає Наказ про прийняття вантажу без документів на склад. Завідуючий складом подає накази до бухгалтерії разом з прибутковими ордерами.

На склади також можуть надходити запаси зі внутрішніх цехів - це продукція власного виготовлення і невикористані матеріали, а також матеріали, одержані від ліквідації основних засобів, браку у виробництві та відходи. Ці матеріали оприбутковуються на склад за допомогою накладної. Вона складається матеріально відповідальною особою складу, що здала цінності, у двох примірниках, один з яких слугує складу, що здав, підставою для списання матеріалів, а другий - складу для оприбуткування матеріалів.

Накладна на повернення із цеху на склад матеріалів, невикористаних у виробництві, виписується тільки в тому разі, якщо ці матеріали були відпущені не за лімітно - забірною карткою, оскільки у ній передбачений облік повернення матеріалів, відпущених у виробництво. Виробничі запаси (матеріали) повинні відпускатися у виробництво відповідно до лімітів,

встановлених на підставі норм витрат запасів на одиницю виробу, а також плану випуску продукції на місяць.

Основними документами, що відображають відпуск матеріалів зі складу для внутрішньогосподарських потреб, є лімітно - забірні картки, накладні - вимоги. Накладні - вимоги використовуються для одноразового відпуску запасів. Відпуск запасів, що повторюється, оформляється лімітно-забірними картками, що об'єднують в собі розпорядчий документ, який містить ліміт (граничну кількість) відпуску, й накопичувальний виправдовуючий документ, що підтверджує багаторазовий відпуск запасів зі складу в рахунок ліміту. Лімітно - забірні картки заповнюються планово - виробничим відділом напередодні одержання запасів і візуються відділом постачання. В цих картках зазначається місячний ліміт відпуску даному цеху запасів певного номенклатурного номера. Лімітно - забірні картки виписують у двох примірниках: один до початку місяця передається цеху - споживачу, другий - складу. Бажано друкувати їх на папері різного кольору, щоб чіткіше відрізнити примірник цеху від примірника складу. По закінченню місяця або використання ліміту лімітно - забірні картки здають до бухгалтерії.

Відпуск матеріалів на сторону виконується на підставі договорів, нарядів та інших документів і письмового розпорядження керівника підприємства. Відпуск, як і надходження запасів, оформлюють товарно-транспортною накладною [16].

Для забезпечення своєчасного відображення господарських операцій в регістрах бухгалтерського обліку на підприємствах повинні бути чітко визначені терміни передачі документів до бухгалтерії.

Від правильності документального оформлення операцій з надходження виробничих запасів залежить правильне віднесення їх вартості на витрати виробництва, а також реальність оцінки незавершеного виробництва та його відображення у звітності.

Наказом МФУ від 29.12.2000 р. за № 356 затверджено методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. В ньому визначено, якщо підприємство не застосовує рахунки клас 8, облік витрат операційної діяльності і надзвичайних подій ведеться в скороченому Журналі 5. Інші операції відображають в Журналі 5А (для обліку витрат діяльності та відображення кредитових оборотів на рахунках обліку запасів, розрахунків з оплати праці, відрахувань на соціальні заходи також застосовується Журнал 5 або 5А та відомість 5.1 обліку руху запасів) (рис.2.1).

Рисунок 2.1 Порядок відображення запасів при журнальній формі обліку

Показники цих журналів використовуються під час складання звіту про фінансові результати. Також використовується відомість 5.1. В ній інформація про надходження і витрачання запасів узагальнюється за синтетичними рахунками, за центрами відповідальності та місцями виникнення витрат.

Журнал 5 (5А) складається з чотирьох розділів і Відомості аналітичного обліку запасів.

Відомість 5.1 аналітичного обліку запасів призначена для обліку товарно-виробничих запасів у розрізі синтетичних рахунків або субрахунків і ведеться за центрами відповідальності, МВО, місцями зберігання та напрямками витрат.

Записи у Відомості 5.1 здійснюються на підставі первинних документів або зведених відомостей, у яких узагальнюються дані з надходження на склади

або до цехових комор виробничих запасів та з їх вибуття з відповідних місць зберігання за звітній період [19].

Дані для заповнення Журналу 5 (5А) формуються наступним чином (рис.2.2).

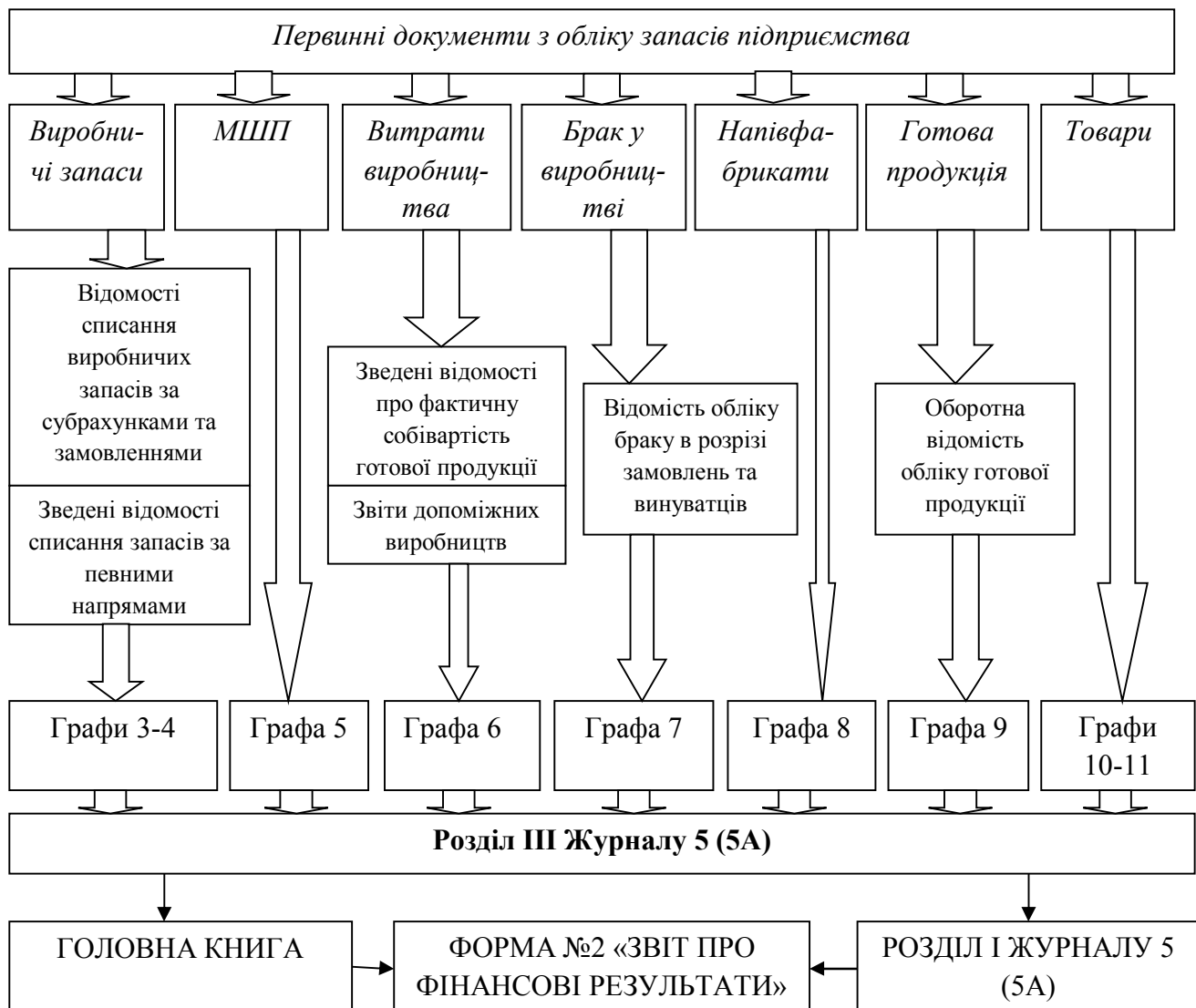

Рисунок 2.2 Порядок формування даних для заповнення Журналу 5 (5А)

Розділ IV "Аналітичні дані до рахунку 28 "Товари" Журналу 5 5 (А) містить аналітичні дані за операціями з товарами та товарною надбавкою і заповнюється торговельними підприємствами.

Також на підприємстві по кожному цеху за кожний місяць робиться калькуляція. В ній вказується найменування кожного виду матеріалів і на які цілі він використовується (на випуск, в цехи, повернення зі складу т.д.).

У фінансовій звітності міститься повна інформація про господарські операції, які пов'язані з наявністю та рухом запасів на підприємстві [20].

Рух матеріальних ресурсів на підприємстві як об'єкта обліку та аналізу можна поділити на три основні етапи: постачання, зберігання і виробництво.

На етапі постачання інформаційні обліково-аналітичні потоки повинні розкривати інформацію про ринки постачальників, яка для ефективної діяльності підприємства повинна розглядатися в комплексі з інформацією про ринки збуту, попит на продукцію, що виготовляється, і конкурентів. На основі зібраної зовнішньої інформації та економічних параметрів конкретного підприємства (виробничі потужності, визначення точки беззбитковості та зони безпеки підприємства, поведінка витрат, рентабельність кожного виду виробу) проводиться перспективний аналіз і формується управлінське рішення стосовно доцільних обсягів виробництва певного асортименту готової продукції та відповідно до цього організовується постачання сировини. Щодо матеріальних ресурсів промислового характеру, підсистема управлінського обліку, для забезпечення аналітичного процесу, повинна забезпечити інформацію для визначення оптимальної партії та доцільних ритмів постачання. При проведенні аналізу фінансової звітності етап постачання розглядається з позиції своєчасності надходження та оприбуткування матеріальних ресурсів, а також достовірності формування їх фактичної заготівельної собівартості.

На етапі зберігання матеріальних ресурсів аналітичний процес потребує інформацію про надходження та відпуск запасів, а також про утворення втрат і нестач. При цьому особлива увага приділяється збору інформації для аналізу та рішень, пов'язаних з ефективністю зберігання придбаних матеріальних ресурсів. Тут важливо підтримувати оптимальний запас кожного виду сировини та матеріалу і вчасно інформувати про потребу поновлення.

На етапі використання матеріальних ресурсів аналітичний інформаційний потік повинен об'єктивно розкривати розмір матеріальних витрат (за продуктивними витратами, зворотними відходами, втратами та браком), що в

свою чергу зумовлює вибір оптимальної оцінки списання матеріальних ресурсів на собівартість виготовленої продукції [18].

Завдання, що стоять перед фінансовим та управлінським обліком матеріальних ресурсів, повинні вирішуватися на основі створення повної та якісної інформації про об'єкт і тісної взаємодії з такими функціями на підприємстві, як планування, контроль, регулювання, аналіз [17]. Оптимальну організацію інформаційних потоків, що відображає рух матеріальних сировинних ресурсів подано на рисунку 2.3.

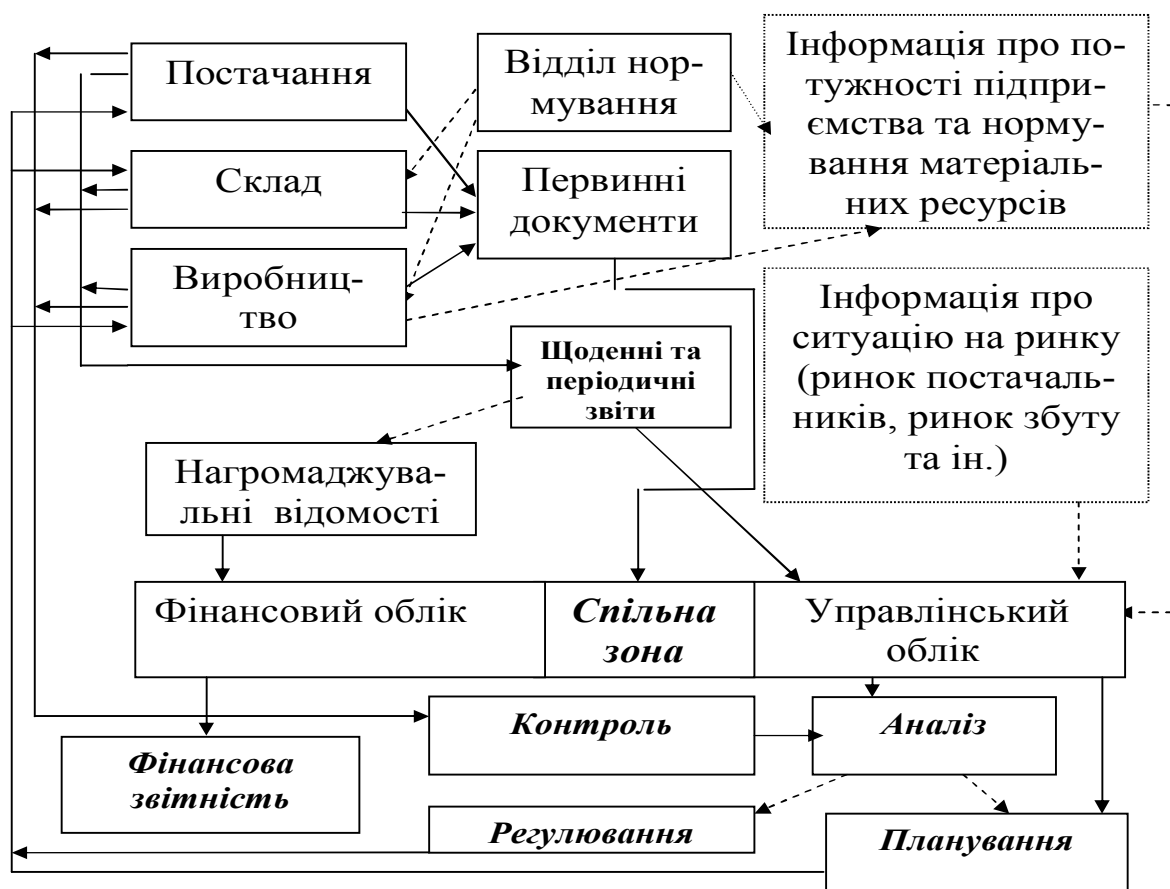

Рис. 2.3. Організація інформаційних потоків про матеріальні ресурси

3. Організація синтетичного та аналітичного обліку матеріальних ресурсів.

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться у розрізі їх найменувань або однорідних груп. Кожна з груп виробничих запасів поділяється за видами, сортами, марками, типами, розмірами.

Кожному найменуванню, сорту, розміру виробничих запасів на підприємстві присвоюють коротке числове позначення (номенклатурний номер), яке записують до спеціального реєстру - номенклатури - цінника, де також вказують одиницю виміру і, по можливості, облікову ціну запасу.

Кодування номенклатури – цінника можуть здійснювати за змішаною порядково-серійною системою, використовуючи семи і восьмизначні коди. Перші два показники вказують на синтетичний рахунок, третій - на субрахунок один або два наступні показники означають групу виробничих запасів, решта - знаки, які характеризують виробничі запаси. Інформація, що міститься у номенклатура-цінниках, належить до умовно-постійної, її записують на машинних носіях і багаторазово використовують для одержання необхідних вихідних даних [19].

На кожному документі з руху виробничих запасів повинно бути вказано не тільки найменування запасу, а й номенклатурний номер, що дозволяє уникати помилок під час заповнення прибуткових і видаткових документів та здійснення записів у складському і бухгалтерському обліку виробничих запасів.

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться на складах за допомогою карток складського обліку, які розміщуються в картотеці за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури - цінника. Записи в картках здійснюються матеріально-відповідальними особами щоденно на підставі прибуткове - видаткових документів по надходженню та витрачання запасів з виведенням залишку після кожного запису (для забезпечення контролю за дотриманням норм витрачання запасів).

Для порівняльних даних аналітичного і синтетичного обліку складають відомість обліку залишків запасів (сальдові відомості). Вони кожного першого числа місяця бухгалтерією передаються на склади для перенесення в них матеріально-відповідальними особами з карток складського обліку кількісних залишків кожного виду і сорту запасів на початок місяця. В бухгалтерії ці залишки оцінюють за прийнятими обліковими цінами, підраховують вартість їх за групами та складами в цілому, а потім звіряють з даними бухгалтерського обліку. При виявленні протиріч за чи іншою тією групою помилки до складання балансу (виправляють) [11].

Для узагальнення інформації про наявність та рух запасів сировини, матеріалів, комплектуючих виробів та інших запасів Планом рахунків передбачений рахунок 20 "Виробничі запаси", який ведеться за субрахунками:

- 201 "Сировина і матеріали" (призначений для відображення наявності та руху сировини й основних матеріалів, які входять до складу продукції, що виготовляється, або є необхідними компонентами при її виготовленні. На цьому субрахунку ведеться облік основних матеріалів, що використовується підрядними будівельними організаціями при здійсненні ремонтних робіт (субрахунок 205), облік допоміжних матеріалів, які використовуються при виготовленні продукції або для господарських потреб, технічних цілей та сприяння у виробничому процесі, а також облік вартості заготовленої для переробки сільськогосподарської продукції);
- 202 "Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби" (ведуть облік і рух купованих напівфабрикатів і комплектуючих виробів, придбаних підприємствами для виробництва продукції; конструкцій і деталей (металевих, дерев'яних тощо), що використовуються підрядними будівельними організаціями під час виконання будівельно-монтажних та ремонтних робіт; спеціальне обладнання, інструменти, пристрої тощо, які використовують науково-дослідні та конструкторські організації та ін.

- Вироби придбані для додаткового комплектування готової продукції, не включаються до її собівартості і обліковуються на рах.28 "Товари". Обладнання і пристрої загального призначення обліковуються на рах.10 "Основні засоби, 22 "Малоцінні і швидкозношувальні предмети");
- 203 "Паливо" (призначений для обліку наявності та руху палива, що купується чи заготовлюється для технологічних потреб виробництва, експлуатації транспортних засобів, а також для вироблення енергії та опалення будівель. Тут також обліковуються оплачені талони на бензин, дизельне паливо, газ і мастильні матеріали.);
 - 204 "Тара й тарні матеріали" (призначений для відображення наявності та руху всіх видів тари, крім тари, яка використовується як господарський інвентар, а також матеріали й деталі, які використовують для виготовлення тари та її ремонту. Матеріали, які використовуються для додаткового обладнання вагонів, барж, суден з метою забезпечення збереження відвантаженої продукції, не відносяться до тари й обліковуються на субрахунках 201 "Сировина й матеріали);
 - 205 "Будівельні матеріали" (підприємства-забудовники відображають рух будівельних матеріалів, конструкцій і деталей, обладнання та комплектуючих виробів, які підлягають до монтажу, та інших запасів необхідних для виконання будівельно-монтажних робіт, виготовлення будівельних деталей і конструкцій. На даному субрахунку не враховується обладнання, яке не потребує монтажу: транспортні засоби, верстати, виробничі інструменти, вимірювальні та інші прилади, виробничий інвентар тощо.);
 - 206 "Матеріали, передані в переробку" (призначений для обліку матеріалів, переданих у переробку на сторону та які наділі включаються до складу собівартості отриманих з них виробів. Витрати на переробку матеріалів, що оплачуються стороннім підприємствам, відображаються

безпосередньо за дебетом рахунків, на яких ведеться облік виробів, отриманих з переробки);

- 207 "Запасні частини" (призначений для обліку придбаних чи виготовлених запасних частин, готових деталей, вузлів, які використовуються для проведення ремонтів, заміни зношених частин машин, обладнання, транспортних засобів, інструменту, а також автомобільних шин у запасі та обороті. На цьому ж субрахунку ведеться облік обмінного фонду повно комплектних машин, устаткування, двигунів, вузлів, що створюються в ремонтних підрозділах підприємства, на ремонтних підприємствах);
- 208 "Матеріали сільськогосподарського призначення" (призначений для обліку мінеральних добрив, отрутохімікатів, біопрепаратів, медикаментів, що використовується для боротьби з хворобами сільськогосподарських тварин. Тут також відображають саджанці, насіння та корми (покупці та власного вирощування), що використовується для висаджування, посіву та відгодівлі тварин безпосередньо в господарстві);
- 209 "Інші матеріали" (призначені для обліку відходів виробництва (обрубків, обрізків, стружки тощо), невиправного браку, матеріальних цінностей, одержаних від ліквідації основних засобів, які не можуть бути використані як матеріали, палива або запасних частин (металобрухт, утиль), зношені шини, бланків суворого обліку (за вартістю придбання) тощо [12].

Для отримання деталізованої інформації, необхідної для управління запасами за їх окремими видами та процесами, організовується аналітичний облік.

Деталізація аналітичного обліку обумовлена, по перше, наявністю великої кількості складів для їх зберігання; по-друге, значною їх номенклатурою; по-третє, складною організаційною та виробничою структурами підприємства тощо.

Кожне підприємство відкриває аналітичні рахунки в залежності від потреби в кількості, необхідні для управління виробництвом. Найбільш типовими розрізами аналітики можуть виступати наступні: склади, комори, матеріально відповідальні особи, групи запасів, види діяльності тощо.

Для відображення наявності та руху товарно-виробничих запасів призначені наступні балансові та позабалансові рахунки. (Рис.3.1)

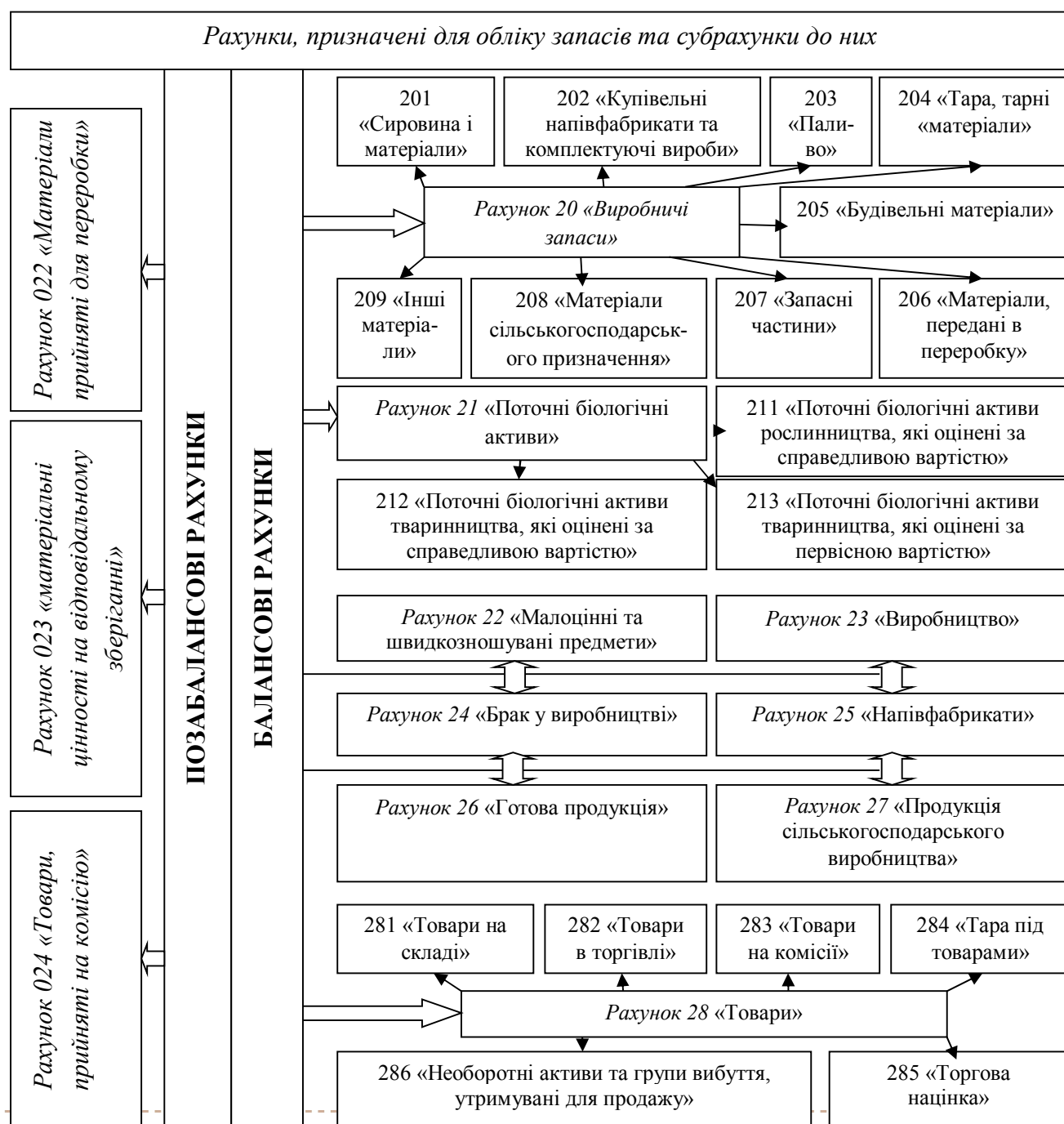

Рисунок 3.1 Балансові та позабалансові рахунки обліку запасів

До окремих рахунків синтетичного обліку та субрахунків можуть бути відкриті рахунки аналітичного обліку, які дозволяють визначити їх обсяг в цілому, та за кожним видом окремо (Табл.3.1).

Таблиця 3.1

Розрізи аналітичного обліку виробничих запасів

Субрахунки рахунку 20 «Виробничі запаси»	Розріз аналітики
201 «Сировина і матеріали»	В розрізі видів та груп сировини, місць зберігання та матеріально відповідальних осіб
202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби»	В розрізі купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів, місць зберігання та матеріально відповідальних осіб
203 «Паливо»	В розрізі видів палива, місць зберігання та матеріально відповідальних осіб
204 «Тара й тарні матеріали»	В розрізі видів тари й тарних матеріалів і матеріально відповідальних осіб
205 «Будівельні матеріали»	За видами (групами) та окремими об'єктами будівельних матеріалів
206 «Матеріали, передані в переробку»	В розрізі, який забезпечує отримання даних про підприємство-переробника та контроль за операціями з переробки за відповідними втратами
207 «Запасні частини»	За місцями зберігання й однорідними групами (механічна група, електрична група тощо). Аналітичний облік машин, обладнання двигунів, вузлів та агрегатів обмінного фонду також ведеться за групами: придатні до експлуатації (нові та відновлені); що підлягають відновленню (на складі); що знаходяться в ремонті
208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»	За групами та видами матеріалів сільськогосподарського призначення в розрізі їх номенклатури
209 «Інші матеріали»	За видами та групами інших матеріалів

Аналітичний облік виробничих запасів ведеться в розрізі їх найменувань або однорідних груп за допомогою карток складського обліку, які розміщуються в картотеці за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури-цінника. Кожна з груп виробничих запасів

поділяється за видами, сортами, марками, типами, розмірами. Кожному найменуванню сорту, розміру виробничих запасів привласнюється коротке числове позначення (номенклатурний номер), яке записують до спеціального реєстру - номенклатури-цінника, де також вказують одиницю виміру та облікову ціну запасу [3].

На кожному документі з руху виробничих запасів повинно бути сказано не тільки найменування запасу, але й номенклатурний номер, що дозволяє уникати помилок під час заповнення прибуткових і видаткових документів та здійснення запасів у складському і бухгалтерському обліку виробничих запасів. Виробничі запаси можуть надходити на підприємство від постачальників, як внесок до статутного капіталу та іншими способами. Основні проводки по надходженню запасів відображено в таблиці 3.2[13;14].

Таблиця 3.2 Основні бухгалтерські проводки при надходженні запасів

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит
Придбання запасів за грошові кошти		
Перша подія - попередня оплата постачальнику		
Проведено передоплату постачальнику	631	311
Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	644
Отримано запаси від постачальника	Рахунки обліку запасів	631
Відображено ПДВ	644	631
Перша подія - отримання запасів		
Отримано запасів від постачальника	Рахунки обліку запасів	631
Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	631
Проведено оплату постачальнику	631	311
Придбання через підзвітну особу:		

Оприбутковано запаси від підзвітної особи	Рахунки обліку запасів	372
Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	372
Видано кошти підзвітній особі	372	301
Придбання запасів в обмін на подібні запаси		
Балансова вартість запасів перевищує їх справедливую вартість		
Отримано запаси від постачальника за бартером (на суму справедливої вартості переданих запасів)	Рахунки обліку запасів	631
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ, виходячи з цін майбутнього продажу, але не нижче звичайних цін	643	641
Відображено суму майбутнього податкового кредиту з ПДВ	644	631
Відображено відвантаження запасів постачальнику (балансуюча операція)	361	Рахунки обліку запасів
Відображено ПДВ	361	643
Нараховано податковий кредит з ПДВ з балансуючою операцією	641	644
Відображено різницю між балансовою і справедливою вартістю	949	631
Проведено залік заборгованостей	631	361
Придбання запасів в обмін на неподібні активи		
Обмін неподібними активами без доплати коштами		
Отримано запаси від постачальника за бартером	Рахунки обліку запасів	631
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з договірної вартості, але не нижче звичайної ціни (без урахування ПДВ)	643	641
Відображено суму майбутнього податкового кредиту з ПДВ	644	631
Відображено відвантаження запасів (балансуюча операція)	361	70
Відображено ПДВ	70	643
Нараховано податковий кредит з ПДВ за балансуючою операцією	641	644
Списано первинну вартість запасів	90	Рахунки обліку

Продовження таблиці 3.2

Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих запасів	79	90
Списано дохід на фінансовий результат	70	79
Проведено залік заборгованостей	631	361
Обмін неподібними активами з доплатою коштів		
Отримано запаси від постачальника за бартером (на суму справедливої вартості запасів, що підлягають передачі, збільшеної на суму майбутньої доплати (без урахування ПДВ))	Рахунки обліку запасів	631
Зараховано податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з договірної вартості, але не нижче звичайної ціни (припускаємо, що звичайна ціна дорівнює договірній вартості (без урахування ПДВ))	643	641
Нараховано податковий кредит з ПДВ у частині отриманих товарів, за які оплата буде здійснена у грошовій формі	641	631
Відображено суму майбутнього податкового кредиту з ПДВ у частині отриманих товарів, за які оплата буде здійснена за бартером	644	631
Відображено відвантаження (балансуюча операція)	361	70
Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	70	643
Нараховано податковий кредит з ПДВ за балансуючою операцією	641	644
Списано первісну вартість запасів	90	Рахунки обліку запасів
Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих запасів	79	90
Списано дохід на фінансовий результат	70	79
Проведено доплату постачальнику	631	311
Проведено залік заборгованостей	631	361
Безкоштовне (безоплатне) отримання запасів		
Безоплатно отримано запаси (на суму їх справедливої вартості з урахуванням ПДВ)	Рахунки обліку запасів	745
Отримання запасів в якості внеску до статутного капіталу		
Нараховано статутний капітал у розмірі, зафіксованому в установчих документах	46	40
Оприбутковано запаси як внесок до статутного капіталу	Рахунки обліку запасів	46
Оприбуткування запасів, виготовлених власними силами		

Оприбутковано запаси	Рахунки	23
Оприбуткування запасів, виявлених як надлишок в результаті інвентаризації		
Оприбутковано запаси, раніше не обліковані на балансі	Рахунки обліку запасів	719

У відповідності до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку списання виробничих запасів (Таблиця 3.3) може відбуватись з наступних причин:

- випуску у виробництво;
- списання у зв'язку з невідповідністю запасів до критеріїв визначення активу;
- списання у зв'язку із псуванням, розкраданням тощо;
- реалізація на сторону;
- передача до статутного капіталу іншого підприємства;
- безоплатна передача [13].

Таблиця 3.3

Відображення в обліку операцій з вибуття виробничих запасів

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит
Продаж запасів за кошти		
Перша подія - передоплата		
Отримано передоплату від покупця	311	361
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	643	641
Відвантажено запаси	361	70
Відображено суму ПДВ	70	643
Списано первісну вартість запасів	90	Рахунки обліку запасів
Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих запасів	79	90
Списано на фінансовий результат доход від реалізації	70	79
Отримано оплату від покупця запасів	311	361
Безкоштовна передача запасів		

Продовження таблиці 3.3

Передано безоплатно запаси	949	Рахунки обліку запасів
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ виходячи зі звичайної ціни	949	641
Сторнована зі складу податкового кредиту і віднесено на витрати відповідну суму "вхідного" ПДВ за безоплатно переданими запасами	641	644
	949	644
Списання запасів в результаті нестачі		
Відображено суму нестачі у складі витрат	947	Рахунки обліку запасів
Віднесено на витрати суму ПДВ за товаром, якого не вистачає	949	641
Списано на фінансовий результат витрати	79	947
		949
Списання запасів внаслідок надзвичайних подій		
Відображено в обліку списання запасів в результаті аварії (стихійного лиха)	99	20
Списання запасів, використаних для виробничих та адміністративних потреб		
Відпущено зі складу виробничі запаси для виробництва продукції	23	20
Списано запаси для загальновиробничих потреб	91	20
Використано запаси для адміністративних потреб	92	20
Списано запаси для забезпечення витрат зі збуту продукції	93	20
Списано запаси на утримання об'єктів житлово-комунального господарства, соціально - культурного призначення	94	20
Відпущено зі складу виробничі запаси для капітального будівництва	15	20
Списано облікову вартість реалізованих виробничих запасів	943	20

4. Основні методи і напрями аналізу та стану використання матеріальних ресурсів підприємства.

У практичній діяльності для оцінки матеріальних ресурсів, що надходять на підприємство, застосовують наступні методи:

- 1) за первісною вартістю, що являє собою грошовий вираз ціни придбання конкретного предмету;
- 2) за відновлювальною вартістю, яка є сумою коштів, що потрібно було б виплатити в даний момент за необхідності заміни даного предмету таким же іншим;
- 3) за чистою вартістю реалізації, що виступає у вигляді ціни продажу за мінусом торгових витрат і прибутку, який можна реально отримати. За допомогою цього методу можна визначити прогаяну вигоду у випадку, коли цей предмет не буде реалізовано;
- 4) за приведеною вартістю, що є дисконтованою величиною майбутніх надходжень грошових коштів, яку, за передбаченням, може принести реалізація даного предмету. Дисконтування - це приведення економічних показників різних років до співставного вигляду.

При списанні оборотних активів (запасів) у міжнародній практиці найбільшу увагу серед методів оцінки виробничих запасів віддають методам:

- 1) ФІФО - перший вхід, перший вихід
- 2) ЛІФО - останній вхід, перший вихід
- 3) середньозваженої вартості [18].

Зокрема, метод ФІФО ґрунтується на припущенні, що товари, які були куплені першими, повинні бути першими і списані. Цей метод оцінки за первісною вартістю. В період постійного росту цін, цей метод дає найвищий рівень чистого доходу. Це відбувається тому, що підприємство прагне збільшити ціни реалізації в умовах зростання поточних цін, не беручи до уваги той факт, що матеріали могли бути куплені до моменту підвищення цін.

Перевага методу ФІФО полягає в його простоті, систематичності та об'єктивності, завдяки використанню цього методу не допускається маніпулювання даними в сторону штучного завищення або заниження вартості запасів, тобто сприяє запобіганню можливості маніпулювання прибутком, забезпечує відображення у балансі суми запасів, яка приблизно співпадає з поточною ринковою вартістю. Метод ФІФО оправдовує себе в умовах незначної інфляції.

Суть методу ЛІФО полягає в тому, що ціна товарів, куплених в останню чергу, буде використана для визначення вартості товарів, які будуть продані в першу чергу. Цей метод оцінки за відновлювальною вартістю. Він дає змогу списати додаткові витрати підприємства, викликані підвищенням цін через інфляцію. Одночасно з'являється можливість проводити дооцінку залишку матеріалів згідно з діючими нормативними документами.

При застосуванні методу ЛІФО запаси (за видами), як і при застосуванні методу ФІФО, поділяються на рівні або групи, залежно від вартості одиниці даного запасу. Партія, що надійшла, відображається в обліку як самостійна партія, і залежить від тих, що вже відображені в обліку.

Перевага цього методу полягає в тому, що більш висока собівартість проданої продукції більшою мірою відповідає вартості поповнення запасів, необхідних для функціонування підприємства. У періоду інфляції, із зростанням цін, метод ЛІФО показує найбільшу собівартість проданих запасів, оскільки відображає останні ціни, що постійно зростають. Він призводить до того, що вартість одиниці кінцевих запасів у собівартості проданої продукції занижена порівняно з купівельною ціною. Кінцеві залишки обліковуються за цінами запасів, що надійшли раніше. Виходячи з цього, прибуток виявляється заниженим [13].

При користуванні методами середньозваженої ціни для її визначення вартість матеріалів на початку звітної періоду та придбаних протягом нього ділять на відповідну кількість цих матеріалів. Визначена за таким методом вартість

матеріальних запасів на кінець звітного періоду враховує всі ціни, за якими купувались матеріали. При цьому зростання або зниження цін згладжується, але такий розрахунок можна зробити лише по закінченню місяця, коли будуть оприбутковані всі партії матеріалів. До закінчення місяця середня вартість залишається невідомою.

Аналіз матеріальних ресурсів здійснюється за кількома основними напрямками, що зображені на рисунку 4.1.

Рис.4.1. Основні напрями аналізу матеріальних ресурсів підприємства

Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами здійснюють за двома основними напрямками. Перший з них – аналіз динаміки складу та структури матеріальних ресурсів дає змогу визначити: які дефіцитні та дорогі матеріали використовує підприємство; споживання яких з них переважає у виробництві конкретного виду продукції; чи є продукція матеріаломісткою. Для цього розраховують такі показники: частка матеріальних витрат у загальних витратах на виробництво; частка окремих видів матеріальних ресурсів, здебільшого сировини, основних матеріалів, палива, енергії, в їх загальній вартості; частка матеріальних витрат на виробництво окремих видів у загальній їх вартості та її зміна за відповідний період; якість отриманих від постачальників матеріалів, відповідність їх стандартам, технічним умовам. Другий напрям – аналіз руху матеріальних ресурсів передбачає оцінку ритмічності їх поставок, а у випадку виникнення порушень у надходженні матеріальних ресурсів розраховують такі показники: середньоквадратичне відхилення; рівень нерівномірності постачання; коефіцієнт варіації.

Під час аналізу стану та використання виробничих запасів з метою визначення надлишкових (наднормативних) запасів фактичну величину запасів зіставляють з нормативною, вивчають динаміку їх залишків, комплектність, наявність непотрібних і зіпсованих матеріалів та сировини. Найважливішими показниками, які характеризують інтенсивність споживання виробничих запасів підприємства, є коефіцієнт оборотності, коефіцієнт закріплення і тривалість обороту.

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства аналізують за такими основними напрямками: аналіз використання матеріальних ресурсів, аналіз узагальнюючих і часткових показників ефективності їх використання, факторний аналіз матеріаломісткості продукції. Використання матеріальних ресурсів характеризують такі показники: загальні витрати матеріалів і витрати матеріалів на виробництво одиниці продукції. До узагальнюючих показників оцінки ефективності їх використання належать:

прибуток на одну гривню матеріальних витрат, матеріаловіддача, матеріаломісткість, коефіцієнт співвідношення темпів зростання обсягу виробництва продукції та матеріальних витрат, частка матеріальних витрат у собівартості продукції, коефіцієнт використання матеріалів. Для детальнішого аналізу використання матеріальних ресурсів послуговуються частковими показниками, які характеризують споживання окремих складових матеріальних ресурсів (основних і допоміжних матеріалів, палива, енергії тощо) [20].

Висновки

У ході виконання роботи, відповідно із поставленими завданнями, було розглянуто проблемні питання з обліку матеріальних ресурсів. В результаті можна зробити висновки, що кожне підприємство в Україні повинно самостійно, ґрунтуючись на чинному законодавстві та власному досвіді роботи, вести облік матеріальних ресурсів належним чином, оскільки, він є однією з головних складових бухгалтерського обліку.

В залежності від того, яку роль відіграють різноманітні запаси в процесі виробництва продукції, робіт і послуг, вони поділяються на основні та допоміжні матеріали; паливо; тара й тарні матеріали; будівельні матеріали; запасні частини; біологічні активи; матеріали сільськогосподарського призначення; малоцінні та швидкозношувані предмети.

Важливу роль відіграють визнання та первісна оцінка запасів. Запаси визнаються активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, і їх вартість може бути достовірно визначена.

Документальне оформлення надходження матеріальних, сировинних і паливних ресурсів, їх наявності та витрачання є досить складним процесом, адже структура документообігу повинна бути такою, щоб забезпечувати вчасне надходження необхідної інформації як для обліку, так і для контролю та оперативного управління рухом виробничих запасів.

Облік запасів ведеться в журналах 5, 5А, і відомості 5.1. Вони дозволяють більш детально і правильно розподіляти і враховувати витрати запасів на підприємстві. Підприємства можуть самостійно обирати форму ведення обліку.

Важливим напрямком економії матеріальних ресурсів є скорочення втрат у виробничому процесі. Для цього потрібно забезпечити необхідні умови зберігання, перевезення як матеріальних ресурсів, так і готової продукції; раціонально готувати паливо, сировину, матеріали для подальшого оброблення

в процесі виробництва, застосовувати ефективну, дійову систему економічного стимулювання працівників.

Список використаних джерел:

1. Азрилиян А.Н. Большой экономический словарь / А.Н. Азрилиян. - [4-е изд. доп. и перераб.]. - М.: Институт новой экономики, 2008. - 1248 с.
2. Борисов А.Б. Большой экономический словарь / А.Б. Борисов. - М.: Книжный мир, 2008. - 895 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутинця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП «Рута», 2009. – 912 с.
4. Васюта В. Б. Підвищення ролі матеріально-технічної бази як фактор ефективного функціонування підприємства [Електронний ресурс] // В. Б. Васюта, А. Г. Кирпань. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Economics/10_182500.doc.htm.
5. Гордієнко Д.Д. Економічний тлумачний словник [Понятійна база законодавства України у сфері економіки] / Д.Д. Гордієнко. - [Вид. 2-е, перероб. і доп.]. - К.: КНТ, 2007. - 360 с.
6. Золотогоров В.Г. Экономический словарь по экономике / В.Г. Золотогоров. - Мн.: Польмя, 2009. - 571 с.
7. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами: [навч. посіб.] / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 320 с.
8. Кавторєва Я. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 9: коментарі / Я. Кавторєва. - Х.: Фактор, 2012. - 1328 с.
9. Мочерний С.В. Економічний енциклопедичний словник: [У двох томах] / [С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, О.А. Устенко, С.І. Юрій]. - [Т. 1 / За ред. С.В. Мочерного]. - Львів: Світ, 2010. - 616 с.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 28 лютого 2013 р. №336: зі змінами від 08 лютого 2014 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

11. Пархоменко В. Документальне забезпечення бухгалтерського обліку / В. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 8. – С. 7–11.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. № 291: зі змінами від 18 червня 2015 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
13. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» від 2 листопада 1999 р. №751: зі змінами від 17 грудня 2012 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z075199?test=XX7MfyrCSgkyhtvIZiUDXe1pHI4YUs80msh8Ie6>.
14. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 14 грудня 1999 р. №860: зі змінами від 27 червня 2013 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
15. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 19 січня 2000 р. №27: зі змінами від 27 червня 2013 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
16. Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів : Наказ Міністерства статистики України від 21.06.1996р. №193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/2341/8392/8393/465261/>.
17. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 647 с.
18. Суков Г.С. Вирішення проблем обліку запасів / Г.С. Суков. - Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. - Житомир: ЖДТУ, 2013. - № 2(32). - С. 187-195
19. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студ. вузів екон. спец. - 5-те вид. допов. й перероб. -К.:А.С.К, 2014. -784с.

20. Фінансовий облік : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / Л. В. Нападовська, А. В. Алексєєва, О. А. Бакурова та ін.; за заг. ред. Л. В. Нападовської. – К. : КНТЕУ, 2013. – 700 с.
21. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / В. Г. Швець. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2011. – 525 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Ю900108

31274081

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство СП ТзОВ "Санза ТОП"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія _____	за ЄДРПОУ	29.01.2014
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОАТУУ	31274081
Вид економічної діяльності _____	за КОПФГ	6120410100
Середня кількість працівників ¹ 54	за КВЕД	16.10
Адреса, телефон м. Березани вул. Січових Стрільців 69	21867	

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "√" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на року

Форма № 1

Код за ДКУД

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	1627	1338
первісна вартість	1011	3617	3621
знос	1012	1990	2283
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість	1016	-	-
знос	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1627	1338
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1311	3251
Виробничі запаси	1101	21	32
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	1290	3219
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	125	99
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	203	218
з бюджетом	1135	763	846
у тому числі з податку на прибуток	1136	57	39
з нарахованих доходів	1140	-	-
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	82
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	1	172
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	1	89
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-

резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат			
резервах незароблених премій	1182	-	-
інших страхових резервах	1183	-	-
Інші оборотні активи	1184	-	-
Усього за розділом II	1190	-	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1195	2403	4668
Баланс	1200	-	-
	1300	4030	6006

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал			
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1400	5275	5275
Капітал у дооцінках	1401	-	-
Додатковий капітал	1405	-	-
Емісійний дохід	1410	-	-
Накопичені курсові різниці	1411	-	-
Резервний капітал	1412	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1415	-	-
Неоплачений капітал	1420	-3918	-3918
Вилучений капітал	1425	(-)	(-)
Інші резерви	1430	(-)	(-)
Усього за розділом I	1435	-	-
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1495	1357	1357
Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1505	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1510	-	-
Довгострокові забезпечення	1515	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1520	2	1
Цільове фінансування	1521	2	1
Благодійна допомога	1525	-	-
Страхові резерви	1526	-	-
у тому числі:	1530	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1531	-	-
резерв незароблених премій	1532	-	-
інші страхові резерви	1533	-	-
Інвестиційні контракти	1534	-	-
Призовий фонд	1535	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1540	-	-
Усього за розділом II	1545	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1595	2	1
Короткострокові кредити банків			
Векселі видані	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1605	-	-
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1610	-	-
розрахунками з бюджетом	1615	1776	2025
у тому числі з податку на прибуток	1620	24	1
розрахунками зі страхування	1621	-	-
розрахунками з оплати праці	1625	1	18
за одержаними авансами	1630	21	63
за розрахунками з учасниками	1635	841	2334
із внутрішніх розрахунків	1640	-	-
за страховою діяльністю	1645	-	-
Поточні забезпечення	1650	-	-
Доходи майбутніх періодів	1660	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1670	-	-
Усього за розділом III	1690	8	207
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	4030	6006

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

М.П.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2
"Баланс"

Підприємство СП ТзОВ "Сявза ТОП"

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання _____

Орган державного управління _____

Вид економічної діяльності лісопилне та стругальне виробництвоСередня кількість працівників (1) 71

Одиниця виміру: тис. грн.

Адреса м. Березани вул. Січових Стрільців 69

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за СПОДУ

за КВЕД

КОДИ	
14.02.2013	
31274081	
6120410100	
240	
7774	
16.10	

Баланс

на 31 грудня 2014 року

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	-	-
первісна вартість	011	-	-
накопичена амортизація	012	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	020	-	-
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	1929	1627
первісна вартість	031	3613	3617
знос	032	(1684)	(1990)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	-	-
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	1929	1627
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	133	21
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	-	-
Готова продукція	130	5176	1290
Товари	140	-	-
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	162	125
первісна вартість	161	162	125
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	934	763
за виданими авансами	180	675	203
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	240	-
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	12	1
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-

Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	7332	2403
III. Витрати майбутніх періодів	270	-	-
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	9261	4030

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал			
Пайовий капітал	300	5275	5275
Додатковий вкладений капітал	310	-	-
Інший додатковий капітал	320	-	-
Резервний капітал	330	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	340	-	-
Неоплачений капітал	350	261	-3918
Вилучений капітал	360	(-)	(-)
Накопичена курсова різниця	370	(-)	(-)
Усього за розділом I	375	-	-
Частка меншості	380	5536	1357
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів	385	-	-
Забезпечення виплат персоналу			
Інші забезпечення	400	2	2
Сума страхових резервів	410	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	415	-	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	416	(-)	(-)
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	417	-	-
Цільове фінансування (2)	418	-	-
Усього за розділом II	420	-	-
III. Довгострокові зобов'язання	430	2	2
Довгострокові кредити банків			
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	440	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	450	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	460	-	-
Усього за розділом III	470	-	-
IV. Поточні зобов'язання	480	-	-
Короткострокові кредити банків			
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	500	-	-
Векселі видані	510	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	520	-	-
Поточні зобов'язання за розрахунками:	530	719	1776
з одержаних авансів			
з бюджетом	540	2724	841
з позабюджетних платежів	550	26	24
зі страхування	560	-	-
з оплати праці	570	81	1
з учасниками	580	161	21
із внутрішніх розрахунків	590	-	-
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	600	-	-
Інші поточні зобов'язання	605	-	-
Усього за розділом IV	610	12	8
V. Доходи майбутніх періодів	620	3723	2671
Баланс	630	-	-
	640	9261	4030

(1) Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.
(2) З рядка 420 графа 4 Сума благодійної допомоги (421) - -

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

М.П.

Підприємство СП ТЗОВ "Санза ТОП"

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання _____

Вид економічної діяльності лісопильне та стругальне виробництво

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Одиниця виміру: тис. грн.

Дата /рік, місяць, число/

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ
06.02.201
31274081
6120410
240
16.10

Звіт про рух грошових коштів

за 2014 рік

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	6562	20
Погашення векселів одержаних	015	-	
Покупців і замовників авансів	020	-	
Повернення авансів	030	-	
Установ банків відсотків за поточними рахунками	035	-	
Бюджету податку на додану вартість	040	224	
Повернення інших податків і зборів (обов'язкових платежів)	045	-	
Отримання субсидій, дотацій	050	-	
Цільового фінансування	060	-	
Боржників неустойки (штрафів, пені)	070	-	
Інші надходження	080	4506	19
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	090	(2369)	(155)
Авансів	095	(1883)	(8)
Повернення авансів	100	(-)	(-)
Працівникам	105	(1214)	(25)
Витрат на відрядження	110	(4)	(-)
Зобов'язань з податку на додану вартість	115	(-)	(-)
Зобов'язань з податку на прибуток	120	(102)	(2)
Відрахувань на соціальні заходи	125	(598)	(11)
Зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів)	130	(266)	(4)
Цільових внесків	140	(-)	(-)
Інші витрачання	145	(4863)	(191)
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	150	-7	
Рух коштів від надзвичайних подій	160	-	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	170	-7	
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Реалізація:			
фінансових інвестицій	180	-	
необоротних активів	190	-	
майнових комплексів	200	-	
Отримані			
відсотки	210	-	
дивіденди	220	-	
Інші надходження	230	-	
Придбання:			
фінансових інвестицій	240	(-)	(-)
необоротних активів	250	(4)	(2)
майнових комплексів	260	(-)	(-)
Інші платежі	270	(-)	(-)
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280	-4	-
Рух коштів від надзвичайних подій	290	-	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300	-4	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження власного капіталу	310	-	
Отримані позики	320	-	
Інші надходження	330	-	
Погашення позик	340	(-)	(-)
Сплачені дивіденди	350	(-)	(-)

Продовження Додатку В

Рух коштів від надзвичайних подій *	380	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390	-	-
Чистий рух коштів за звітний період	400	-11	-12
Залишок коштів на початок року	410	12	24
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420	-	-
Залишок коштів на кінець року	430	1	12

Керівник

(підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

(ініціали та прізвище)

М.П.

Підприємство **СП ТЗОВ "Санза ТОП"**Дата (рік, місяць, число) **29.01.2014**
за ЄДРПОУ **31274081**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)за рік 2015 р.

Форма № 2

Код за ДКУД 1801003**I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3742	6562
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3365)	(9002)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	377	-
збиток	2095	(-)	(2440)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	6190	4506
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	(869)	(1262)
Витрати на збут	2150	(60)	(114)
Інші операційні витрати	2180	(5618)	(4824)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	20	-
збиток	2195	(-)	(4134)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	4134
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	20	-45
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(-)	(4179)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	-4179

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4434	4151
Витрати на оплату праці	2505	821	1233
Відрахування на соціальні заходи	2510	240	452
Амортизація	2515	293	306
Інші операційні витрати	2520	475	350
Разом	2550	6263	6492

Продовження Додатку Г

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

_____ (підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

_____ (ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

Немесіо Чавес Гонсалес

_____ (ініціали та прізвище)

М.П.

Практична частина

Фінансовий стан підприємства залежить від наявного в нього майна, яке є одним з найважливіших факторів будь-якого виробництва. Ефективність його використання та склад прямо впливає на кінцевий результат діяльності господарюючого суб'єкта. Саме тому, важливим елементом в оцінці фінансової діяльності є розрахунок основних показників для оцінки його майнового стану (див. табл. 1.1.).

Таблиця 1.1

Порядок розрахунку показників діагностики майна підприємства

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку
1.	Сума коштів , які належать підприємству	Валюта балансу
2.	Коефіцієнт зносу ОЗ	Сума зносу / Первісна вартість ОЗ
3.	Коефіцієнт оновлення ОЗ	Первісна вартість ОЗ, що надійшли / Первісна вартість ОЗ
4.	Коефіцієнт вибуття ОЗ	Первісна вартість ОЗ, що вибули/ Первісна вартість ОЗ

В процесі своєї ефективної господарської діяльності підприємство здатне отримувати прибуток. Рентабельність підприємства являє собою ступень прибутковості і показує отриманий абсолютний ефект від діяльності підприємства не враховуючи ресурсів, які були при цьому використані. Порядок розрахунку показників рентабельності підприємства представлений в табл. 1.2.

Порядок розрахунку показників рентабельності підприємства

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку
1.	Коефіцієнт рентабельності активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість активів
2.	Коефіцієнт рентабельності ВК	Чистий прибуток підприємства / Середньорічна вартість власного капіталу
3.	Коефіцієнт рентабельності діяльності	Чистий прибуток / Дохід від реалізованої продукції (виручка)

Ліквідність в загальному означає здатність цінностей перетворюватися в грошовий еквівалент. Вона характеризується наявністю у підприємства ліквідних коштів у формі залишку грошей в касі, грошових коштів на рахунках в банку і тих елементів оборотних активів, які легко реалізуються. Показники оцінки ліквідності показані в табл. 1.3.

Порядок визначення показників оцінки ліквідності підприємства

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку
1.	Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Грошові засоби та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові засоби та їх еквіваленти + поточні фінансові інвестиції) / Поточні зобов'язання
4.	Чистий оборотний капітал	Оборотні активи – Поточні зобов'язання

Фінансова стабільність підприємства показує його платоспроможність за звичайних умов господарювання та у випадку настання певних змін на ринку. Підприємство є фінансово стійким за умови, якщо воно вчасно погашає свої кредитні зобов'язання перед кредиторами, державою та іншими господарюючими суб'єктами. Порядок розрахунку показників фінансової стійкості має свою специфіку (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Порядок розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку
1.	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Власний капітал / Валюта балансу
2.	Коефіцієнт фінансової залежності	Валюта балансу / Власний капітал
3.	Коефіцієнт фінансування за рахунок власного капіталу	Власні засоби / Залучені засоби
4.	Коефіцієнт фінансового ризику (заборгованості)	Залучені засоби / Власні засоби
5.	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Чистий оборотний капітал / Оборотні активи
6.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Чистий оборотний капітал / Власний капітал

Ділова активність господарюючого суб'єкта являє собою досягнення поставленої перед ним мети, темпах розвитку підприємства, що відображають показники (натуральні і вартісні), в ефективній маркетинговій політиці, яка забезпечує розширення ринків збуту та ефективному використанні економічного потенціалу. Порядок розрахунку показників ділової активності представлений у табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Порядок розрахунку показників ділової активності

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку
1.	Коефіцієнт оборотності активів	Дохід від реалізованої продукції (виручка) / Середня величина підсумку балансу
2.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Дохід від реалізованої продукції (виручка) / Середня величина кредиторських зобов'язань
3.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Дохід від реалізованої продукції (виручка) / середня величина дебіторської заборгованості
4.	Строк погашення дебіторської заборгованості (днів)	Тривалість звітного періоду / Коефіцієнт оборотності дебіторських зобов'язань
5.	Строк погашення кредиторської заборгованості (днів)	Тривалість звітного періоду / Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості

6.	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Собівартість реалізованої продукції / Середньорічна вартість матеріальних запасів
7.	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Дохід від реалізованої продукції (виручка) / Середньорічна вартість основних фондів
8.	Коефіцієнт оборотності ВК	Дохід від реалізованої продукції (виручка) / Середньорічна величина власного капіталу

Ділову активність підприємства СП ТЗОВ «Санза ТОП» можна охарактеризувати за показниками, які представлені у табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Динаміка показників ділової активності СП ТЗОВ «Санза ТОП»
за 2014-2015рр.

№ п/п	Показник	Нормативне значення	2014р.	2015р.	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
1.	Коефіцієнт оборотності активів	Збільш.	0,987	0,746	-0,241	75,583
2.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Збільш.	2,060	1,053	-1,007	51,116
3.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільш.	4,231	3,204	-1,027	75,726
4.	Строк погашення дебіторської заборгованості (днів)	Зменш.	87	114	27	131,034
5.	Строк погашення кредиторської заборгованості (днів)	Зменш.	177	347	170	196,045
6.	Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	Збільш.	2,720	1,475	-1,245	54,228
7.	Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Збільш.	1,815	1,034	-0,781	56,970
8.	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільш.	1,904	2,758	0,854	144,853

Про складний стан ділової активності підприємства свідчить зниження коефіцієнта оборотності активів на 24% у 2015р. в порівнянні з 2014р. Це свідчить про неефективне вкладання фінансових ресурсів, неефективне управління активами. Уповільнення оборотності кредиторської та дебіторської заборгованості на 49% та 14% відповідно, призвело до зростання строку

погашення кредиторської та дебіторської заборгованості на 170 та 27 днів відповідно.

Негативним є зниження оборотності матеріальних запасів та основних засобів на 1,245 та 0,781 відповідно, оскільки позитивними напрямками мають бути їх зростання.

Важливим при аналізі ділової активності є аналіз рентабельності підприємства. Підприємство є рентабельним лише в тому випадку, якщо його доходи, одержувані від реалізації продукції підприємства або наданих ним послуг перевищують суму виробничих витрат і є джерелом прибутку, розмір якого достатній для нормального функціонування організації. Аналіз рентабельності показує здатність підприємства приносити дохід на вкладений в нього капітал.

Дані про величину вищевказаних показників подані в табл.1.7.

Таблиця 1.7

Динаміка показників рентабельності СП ТзОВ “Санза ТОП”
за 2014-2015рр.

№ п/п	Показник	Нормативне значення	2014р.	2015р.	Абсолютне відхилення	Темп росту
1.	Коефіцієнт рентабельності активів	> 0 збільш.	-0,629	0	0,629	0
2.	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 0 збільш.	-1,213	0	1,213	0
3.	Коефіцієнт рентабельності діяльності	> 0 збільш.	-0,637	0	0,637	0

Оцінюючи наведені дані можна сказати, що у 2014р. підприємство перебувало у глибокій кризі. Про це свідчать від’ємні значення показника рентабельності активів (-0,629), власного капіталу (-1,213) та діяльності (-0,637). Це є наслідком отримання підприємством збитку у розмірі -4179 тис. грн. у 2014р.

Однак, у 2015р. підприємство взяло напрям на стабілізацію своєї діяльності та отримала нульові показники рентабельності, оскільки величина

збитку/прибутку становить 0. Отже, можна сказати, що у 2015р. коефіцієнт рентабельності активів зріс на 0,629, власного капіталу - на 1,213 та діяльності – на 0,637.

Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності.

Фінансова стійкість СП ТзОВ “Санза ТОП” характеризується такими даними (табл.1.8).

Таблиця 1.8

Динаміка показників фінансової стійкості СП ТзОВ “Санза ТОП”
за 2014-2015рр.

№ п/п	Показник	Нормативна величина	31.12. 2014р.	31.12. 2015р.	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
1.	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$\leq 0,5$	0,337	0,226	-0,111	67,062
2.	Коефіцієнт фінансової залежності	$< 2,0$	2,970	4,426	1,456	149,024
3.	Коефіцієнт фінансування за рахунок власного капіталу	$> 1,0$	0,508	0,291	-0,217	57,283
4.	Коефіцієнт фінансового ризику (заборгованості)	$< 1,0$	1,970	3,426	1,456	173,908
5.	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$> 0,5$	-0,112	0,004	0,116	3,571
6.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\geq 0,5$	-0,197	0,015	0,212	7,614

Про складний стан фінансової стійкості на підприємстві СП ТзОВ «Санза ТОП» свідчать показники платоспроможності. Зокрема, коефіцієнт фінансової залежності, який становить більше 2 і має негативну тенденцію до зростання.

Коефіцієнт фінансування за рахунок власного капіталу є меншим 1 і становить 0,51 у 2014р. і має тенденцію до зниження, оскільки у 2015 р. він становив 0,291.

Зростання коефіцієнта фінансового ризику свідчить про зростання величини залучених коштів у його діяльності, а у 2014р. залучені кошти майже у 3 рази перевищують власний капітал. Підприємство недостатньо забезпечене власними оборотними засобами, на це вказує низька величина показника. Негативне значення показника маневреності власного капіталу, і у 2015р. він становив 0,015, а незначне зростання становило на 0,212.

Показники оцінки ліквідності на СП ТзОВ «Санза ТОП» представлені у таблиці 1.9.

Таблиця.1.9

Динаміка показників оцінки ліквідності підприємства
СП ТзОВ «Санза ТОП» за 2014-2015рр.

№ п/п	Показник	Нормативна величина показника	31.12. 2014р.	31.12. 2015р.	Абсолютне відхилення	Темп Росту
1.	Коефіцієнт покриття	2-2,5	0,800	1,004	0,204	125,5
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,409	0,305	-0,104	74,572
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,3 збільш.	0,0004	0,037	0,037	-
4.	Чистий оборотний капітал, тис.грн.	збільш.	-268	20	288	-

Показник швидкої ліквідності має нижче значення ніж нормативна величина (0,4 та 0,3 у 2014р. та 2015 р. відповідно), із тенденцією до зменшення (зниження показника на 25%). Отже, підприємство має незначні запаси грошових засобів.

Коефіцієнти абсолютної ліквідності 2014-2015рр. нижчі за нормативні значення, що є негативним сигналом, однак, спостерігається тенденція до їх

зростання. Також зросла величина чистого оборотного капіталу на 288 тис.грн. Загалом, підприємству необхідно шукати додаткові джерела поповнення ресурсів для погашення його поточних зобов'язань.